

Klachtnummer: 2016/183

Schooldirecteur heeft ouders van en kind met astma voortdurend dwarsgezeten. Er is zelfs overgegaan tot verwijdering. De Commissie verklaart de klacht deels gegrond.

Naar aanleiding van de klacht van de heer K1 en mevrouw K2, wonende te P, klagers, ouders van de minderjarige L, gewezen leerlinge van de RK basisschool S te P (hierna: de school), die door de Stichting x te P in stand wordt gehouden,

tegen: mevrouw A1, directeur van de school,
en de heer A2, voorzitter van het CvB en directeur van de Stichting x, verweerders,

heeft de Landelijke Klachtencommissie voor het Katholiek Onderwijs (de Commissie) het volgende advies uitgebracht aan de Stichting x:

1. Het verloop van de procedure

Voor de loop van het geding verwijst de Commissie naar de volgende stukken, waarvan de inhoud als hier ingevoegd is te beschouwen:

- de brief met bijlagen van klagers van 19 juli 2016,
- het op 22 juli 2016 door klagers ingevulde vragenformulier,
- het verweerschrift met bijlagen van 27 september 2016 van mevrouw mr. A.H.M. Knoben, gemachtigde van verweerders.

De mondelinge behandeling van de klacht heeft plaatsgevonden op 3 oktober 2016 te Utrecht. Op deze hoorzitting waren klagers aanwezig. Eveneens waren verweerders aanwezig, vergezeld door mevrouw Knoben voornoemd.

2. De klacht

2.1 Blijkens de inhoud van de overgelegde stukken en hetgeen ter zitting is verklaard, luidt de klacht als volgt:

Het optreden van mevrouw A1 is niet in het belang van L geweest. Het heeft zich gekenmerkt door pesterijen en psychisch geweld. Gedreigd is met de inschakeling van de leerplichtambtenaar. Mevrouw A1 heeft zich niet gehouden aan afspraken die tijdens evaluatiegesprekken zijn gemaakt.

Op oneigenlijke gronden is tot verwijdering van L overgegaan.

2.2 Klagers hebben het volgende aan hun klacht ten grondslag gelegd:

L, geboren op 5 juni 2004, heeft tot het begin van het schooljaar 2015/2016 op de basisschool S gezeten. Haar aandoening, astma in een ernstige vorm, heeft altijd reden gegeven voor bijzondere zorg. Daarover hebben vanaf 2012 verschillende evaluatiegesprekken

plaatsgevonden tussen klagers en de school. Klagers hebben vast moeten stellen dat de school zich niet aan alle tijdens de evaluatiegesprekken gemaakte afspraken heeft gehouden. Na het evaluatiegesprek van 24 juni 2014 heeft mevrouw A1 zelfs verzocht aan de opstelster van het verslag, mevrouw B, ambulant begeleider, het verslag in te trekken. Toen zij dat weigerde, is haar de toegang tot de school ontzegd. Mevrouw A1 heeft toen verzocht om een andere ambulant begeleider.

De verhouding met mevrouw A1 werd steeds gespannen. Omdat klagers er met mevrouw A1 niet meer uitkwamen, hebben zij zich op 20 april 2015 tot de heer A2 gewend met de bedoeling dat die zou bemiddelen.

Klagers verwijten naast het zich niet houden aan de in de evaluatiegesprekken gemaakte afspraken mevrouw A1 het volgende:

- Grove pesterijen en psychisch geweld.
- Dreigementen om de leerplichtambtenaar in te schakelen, als L niet deel zou nemen aan de schoolreis.
- Het op het spel zetten van de gezondheid van L. Op 17 augustus 2015 had mevrouw A1 L, ondanks het feit dat zij had gezegd dat zij ziek was, geweigerd haar naar huis te laten gaan. Herhaalde verzoeken van klagers mochten niet baten. Het gevolg van de weigerachtigheid was dat een ziekenhuisopname noodzakelijk was.
- Het doen plaatsen van toiletverfrissers, hoewel dat slecht was voor L.
- Het zonder toestemming van klagers oneigenlijk aanwenden van rugzakgeld.
- Het zich niet houden aan het schoolprotocol dat bij ziekte in acht moet worden genomen.
- Het L afpakken van haar medicijnen.
- Het klagers als enige ouders verklaringen laten ondertekenen over het medicijngebruik van hun kind.
- Het ondanks het verzoek om L's deelname aan Voice Kids geheim te houden bekendmaken daarvan.
- Het met ingang van 19 oktober 2015 verwijderen van L op onjuiste gronden en het daaraan vooraf laten gaan van een schorsing.

3. Het standpunt van verweerders

Door en namens verweerders is gemotiveerd op de klacht gereageerd. Van hun kant is het volgende aangevoerd:

Voor wat betreft de schorsing en de verwijdering dient de klacht niet-ontvankelijk te worden verklaard. Klagers hadden de mogelijkheid om binnen zes weken tegen de verwijdering bezwaar te maken bij het bestuur. Van die mogelijkheid hebben zij geen gebruik gemaakt. De maatregel is daardoor in rechte vast komen te staan. Klagers kunnen dan ook niet meer opkomen tegen het besluit tot verwijdering.

Afspraken die in een bepaald jaar zijn gemaakt, kunnen enkele jaren daarna achterhaald geraakt zijn. Om die reden zijn steeds nieuwe afstemmingsafspraken gemaakt.

De school heeft altijd aan L zo goed mogelijk onderwijs willen bieden en haar ondanks haar ziekte zo weinig mogelijk vertraging willen laten oplopen. Het belang van L heeft altijd centraal gestaan. De school heeft daarom in goed overleg met klagers L de nodige begeleiding willen bieden. De school ervoer van klagers evenwel wantrouwen, mogelijk ingegeven door overbezorgdheid.

Over de besteding van de rugzakgelden is meermalen met klagers en met het dienstencentrum te Groningen overleg gevoerd. Dat rugzakgelden oneigenlijk zijn gebruikt, wordt ontkend. Over de uitgaven die met de rugzakgelden werden gedaan, werd overleg gevoerd met klagers. De handelingsplannen hebben zij voor akkoord getekend.

De IB'er en de onderwijsassistent hebben L extra ondersteuning geboden. Die extra inzet was nodig, omdat L ten gevolge van haar astma veel verzuimde.

Leerkrachten hebben een cursus gevolgd bij B-oord.

Voor de aanvang van het schooljaar werd het lokaal van de klas waarin L zat geveerd met speciale verf, werden kabels stofvrij weggewerkt en werden dichte kasten aangeschaft.

In het lokaal werden meters geplaatst om de luchtkwaliteit te meten.

Medicijnen zijn niet afgepakt van L. Wel zijn zodanige maatregelen getroffen, dat andere kinderen niet bij de medicijnen konden komen.

Omdat de toiletten stonken, zijn daar na signalen van ouders luchtverfrissers geplaatst. Als dat voor L moeilijkheden zou opleveren, mocht zij gebruik maken van een speciaal toilet.

Klagers wilden L niet deel laten nemen aan het schoolkamp op *. Zij achtten dat, gelet op de gezondheidstoestand van L, onverantwoord. Deelname gedurende één dag was geen optie voor klagers.

Het baarde de school veel zorg dat L van haar ouders aan veel schoolactiviteiten niet mocht deelnemen.

Ls moeder had gezegd dat zij met L tijdens schoolkamp iets leuks zou doen met haar. Mevrouw A1 heeft in reactie daarop gezegd dat, als L niet op school zou zijn gedurende het kamp, dat als ongeoorloofd verzuim zou worden beschouwd. De school zou in dat geval verplicht zijn de leerplichtambtenaar op de hoogte te stellen. Als bedreiging kan dat niet worden beschouwd.

Dat een mogelijke deelname van L aan Voice Kids voortijdig bekend is geworden, komt doordat zij daarvan zelf, daarin gestimuleerd door haar vader, in de klas heeft verteld.

Dat er sprake was van een geheimhoudingsplicht, is mevrouw A1 pas later duidelijk geworden.

Op 17 augustus 2015, de eerste dag van het nieuwe schooljaar, heeft L vlak voor de lunchpauze bij haar leerkracht aangegeven zich niet lekker te voelen. De leerkracht heeft daarop gezegd dat frisse lucht gedurende de pauze kon helpen. Na de instructie zou de leerkracht met L bespreken wat er moest gebeuren. L was het daarmee eens.

Tijdens de instructie heeft L op het toilet haar moeder gebeld. De leerkracht heeft aangegeven dat dat tegen de regels was.

Zij heeft toen aan L gevraagd hoe het met haar was. De reactie van L gaf de leerkracht de indruk dat de situatie nog even kon worden aangezien.

Ondertussen had Ls moeder de conciërge gebeld. Zij had aangegeven dat L zelf naar huis mocht komen en dat zij daar opgevangen kon worden.

De conciërge vond dit een ongebruikelijke gang van zaken, omdat ingeval van ziekte het de leerkracht is die het initiatief neemt.

De conciërge heeft de boodschap van Ls moeder aan de leerkracht doorgegeven, die vertelde dat zij al contact had gehad met L.

In overleg met mevrouw A1 was besloten de situatie nog even aan te zien. Als het echt niet zou blijken te gaan, zou L naar huis mogen gaan. Dat is door de conciërge doorgegeven aan Ls moeder.

Vervolgens werd de conciërge gebeld door Ls vader. Die vond dat L onmiddellijk naar huis moest komen.

In het telefonisch gesprek dat de vader daarna met mevrouw A1 voerde, verklaarde hij dat zij een ziek kind verhinderde naar huis te gaan. Mevrouw A1 ontkende dat, aangezien de leerkracht in overleg met L het nog even wilde aanzien. Zij verklaarde dat een ziek kind pas naar huis mag als de leerkracht daarvoor toestemming geeft.

De school heeft haar eigen verantwoordelijkheid.

Na het gesprek heeft de vader L van school opgehaald.

Op de school is het optreden van de vader als agressief en grensoverschrijdend ervaren.

Dat er een oorzakelijk verband bestaat tussen het niet onmiddellijk naar huis laten gaan van L en de ziekenhuisopname is twijfelachtig. Stress werkt negatief op de astma van L.

Mogelijke stress kan ook door andere oorzaken zijn ontstaan.

Het besluit tot schorsing en verwijdering dateert van 24 augustus 2015. Daaraan lag een vertrouwensbreuk ten grondslag. Uit wat klagers te kennen hadden gegeven, bleek dat zij geen vertrouwen hadden in de school. Wederzijds vertrouwen en wederzijdse samenwerking is essentieel voor het welbevinden en de ontwikkeling van L. Bij het ontbreken daarvan was de school niet meer in staat L op een verantwoorde manier te begeleiden.

4. De beoordeling door de Commissie

4.1 De ontvankelijkheid van klagers

Namens verweerders is aangevoerd dat klagers niet ontvankelijk zijn in hun klacht over de verwijderingsbeslissing, aangezien de Wet Primair Onderwijs hun de mogelijkheid heeft geboden om binnen zes weken bezwaar te maken en klagers van die mogelijkheid geen gebruik hebben gemaakt.

De Commissie volgt verweerders niet in dat standpunt. Dat een bezwaarprocedure heeft opengestaan sluit beoordeling door deze Commissie niet uit. Daarbij weegt mee dat een klacht over schorsings- en verwijderingsbesluit niet aan dezelfde maatstaven wordt getoetst als in een bezwaarprocedure het geval is.

De klachtenregeling die voor de school geldt, bepaalt dat geklaagd kan worden over handelingen en gedragingen die op het moment van indiening van de klacht nog geen jaar daarvoor hebben plaatsgevonden.

De klacht is ingediend op 19 juli 2016. Klagers zijn ontvankelijk in hun klacht, voor zover die betrekking heeft op handelingen en gedragingen die dateren van 19 juli 2015 en daarna.

Klagers kunnen beschouwd worden als klagers in de zin van de voor de school geldende klachtenregeling.

4.2. De gang van zaken

De Commissie heeft de volgende onderdelen van de klacht beoordeeld:

- a. Het niet naar huis laten gaan van L op 17 augustus 2015,
- b. De beslissing tot verwijdering van L op 24 augustus 2015.

Ad a: Op 17 augustus 2015 heeft L vlak voor de lunchpauze bij haar leerkracht aangegeven dat zij zich niet lekker voelde. De leerkracht heeft toen met L afgesproken dat de situatie nog aangezien zou worden en dat later gekeken zou worden welke actie eventueel zou worden ondernomen.

Tijdens de instructie heeft L buiten medeweten van de leerkracht op het toilet gebeld naar huis met de mededeling dat zij ziek was. Na de instructie heeft L aan de leerkracht gezegd dat het inmiddels weer wat beter ging.

Intussen had Ls moeder telefonisch contact gezocht met de school. In het contact met de conciërge gaf zij aan dat L thuis mocht komen en dat zijzelf daar L op kon vangen. De conciërge heeft in een volgend telefoongesprek met Ls moeder gezegd dat er inmiddels contact was geweest met de leerkracht en dat besloten was de situatie nog even aan te zien. L zou dus niet naar huis worden gestuurd.

De boodschap werd door Ls moeder niet aanvaard. Volgens haar wist L zelf wel of het wel of niet meer ging.

Daarna werd de conciërge gebeld door Ls vader. Die zei dat L onmiddellijk naar huis moest komen. De vader werd vervolgens doorverbonden met mevrouw A1. Die zei dat de leerkracht nog met L in overleg was om de situatie nog even aan te zien.

De vader heeft daarna L van school gehaald. Zijn optreden is op school als bedreigend ervaren.

Ad b: Op 24 augustus 2015 heeft, mede naar aanleiding van het incident van 17 augustus een gesprek geweest, waaraan Ls vader, verweerders, de leerplichtambtenaar, de schoolarts, en de IB'er hebben deelgenomen. Dat gesprek heeft het gebrek aan vertrouwen van klagers in de school niet weg kunnen nemen.

Mevrouw A1 heeft zich genoodzaakt gezien over te gaan tot een schorsing en een definitieve verwijdering van L. Zij achtte de school niet langer in staat om zorg te dragen voor het welbevinden en de ontwikkeling van L.

4.3. De gegrondheid van de klacht

Ad a: Als een leerling aan de leerkracht kenbaar maakt zich ziek te voelen, is het aan de leerkracht om vast te stellen, of er een maatregel genomen moet worden en zo ja welke.

Dat wordt niet anders, wanneer ouders op grond van signalen van hun kind van oordeel zijn dat dat kind onmiddellijk naar huis moet komen.

De verantwoordelijkheid van het omgaan met een ziek kind op school ligt in eerste instantie bij de school. Die hanteert in voorkomende gevallen een procedure.

Dat de leerkracht en vervolgens mevrouw A1 een verkeerde inschatting van de acuitheid van Ls gezondheidsklachten hebben gemaakt valt niet vast te stellen.

De Commissie verklaart dit onderdeel van de klacht ongegrond.

Ad b: Naar het oordeel van de Commissie kan de verhouding tussen een school enerzijds en de ouders anderzijds dermate vertroebeld zijn, dat samenwerking in redelijkheid niet meer mogelijk is. Mevrouw A1 heeft aannemelijk gemaakt dat van de school niet meer verwacht kon worden dat zij in goed overleg met klagers L op een verantwoorde manier zou begeleiden. Het verdere verblijf van L op de school was gelet op de verhouding van school met de ouders niet in het belang van L. Het lag dan ook in de rede dat voor L een andere school gezocht moest worden.

Het inzetten van de verwijderingsprocedure is een uiterste middel. Duidelijk is dat L zelf geen verwijt trof. Hoewel de school gerechtigd is in geval van een vertrouwensbreuk met de ouders tot verwijdering van een leerling over te gaan, is de Commissie van oordeel dat aan klagers in redelijkheid eerst de gelegenheid had moeten worden geboden om ter vermijding van een verwijderingsprocedure, in overleg en met medewerking van school, op zoek te gaan naar een andere school. Het middel van verwijdering is ingezet, toen nog niet gebleken was dat met een minder verstreckende maatregel hetzelfde resultaat kon worden bereikt. Daarbij is van belang

dat een verwijderingsbeslissing grote negatieve gevolgen voor (de beeldvorming rond) een leerling kan hebben, terwijl die leerling in dit geval geen blaam trof.
De Commissie verklaart het onderdeel van de klacht gegrond voor zover verweerders wordt verweten dat zij te vroeg tot de verwijderingsprocedure zijn overgegaan.

5. Aanbevelingen

De Commissie ziet af van het doen van een aanbeveling.

Aldus uitgebracht op 3 oktober 2016 door de Klachtencommissie voor het Katholiek Onderwijs,

mevrouw mr. M.W. van der Veen voorzitter,
mevrouw drs. W. Lippits, lid,
de heer H.A.H. Montanus, lid,

in tegenwoordigheid van de heer mr. H. Nentjes, adjunct-secretaris.